

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— Ft
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 órá » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.
Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlerek:
Főlvétetnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppel-
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1889 október 20

Megjelenik minden vasárnap

20 ottobre 1889

Trieszt panasza.

FIUME, 1889. szept. 19.

(—a—) Trieszt panaszodik. Van oka rá bőven; de a panaszra készítő okok nagyjából olyan csiklandós természetűek, hogy maga sem tudja: kit lakoltasson meg értők. A kamara jelentésének mindegyik sorából kirí az elégtelenség; zúgolódik még ott is, a hol leg-
alább egyelőre bele kellene törőlnie azon tudatba, hogy a jobban szituált kikötő-városok állapotával való összehasonlítás mindig lesújtó következtetésekre vezet, még ha mindjárt Trieszt kemény önérté-
tével konkludálnak is.

Nyilván kimondják, hogy kereskedelmük hanyatlak. A sülyedést kétséget kizáróan dokumentálják a forgalom adatai; a tengeri kivitel a legfőbb cikkekben is fokozatosan kisebbedik a bel-
földi ipar-piaczokon; alig van olyan forgalmi ág, a mely a régebbi statisztikával szemben emelkedést tüntetne föl. A nemzetközi tranzitbiztosításra legfontosabb tényezőnek a tauern-vonal létesítését hiszik, az osztrák vasutak közgazdasági fejlődését első sorban ettől várják, kikötőjüket állítólag ez állítaná vissza letűnt világkikötői rangjára; e kérdés megoldásától is remélik azon ingadozó tekintély restaurálását, a melyre Trieszt méltán féltékenyek.

Tagadhatlan, hogy a panaszok legsúlyosabbika mindjárt elesnek,

mihelyt a legközvetlenebbül össze lenne kötve Közép-Európa ipari és kereskedelmi központjaival s az is igaz, hogy ez a kívánság előbb nem valósulna meg, míg Salzburggal egyenes összeköttetése nem lesz; de még ez sem lenne minden Kereskedelmi tengerészete még ma is nagyon rászorul a segélyezésre, szinte kifogyhatlan e pontnál is a kérvények fölterjesztésében s úgy látszik, nem nagy eredménytel hivatkozik azon tekintélyes összegre rugó szubvenziókra, melyekben „más államok“ részesülnek; régóta hivatkozik már a külföldi verseny veszedelmére: ministere nem sokat hederít rá, a várva-várt segítség késik s élni kell tovább — a hogy tud, a maga emberségéből.

De az mégis szép tőle, hogy siralmas őszinteséget a mi magyar ügyeinkre is kiterjeszti s mikor arról szól, hogy a keményfa-kivitel hanyatlását egészen természetesnek véli, egyttal elismeri a magyar tarif-politika ésszerűségét s teljesen igazoltnak tartja azon elvet, hogy Magyarország összes terménye az egyetlen magyar kikötő, Fiume felé tereltessek.

Szinte jól esik, hogy Trieszt irigy szemekkel pillant felénk, mikor azon talpraesett megjegyzéssel ismeri el politikánk helyességét, hogy Cislajtániában azért nem gondolkoznak úgy, mint a magyaroknál, mert az osztrákok még nem tudják méltányolni egyet-

len kereskedelmi kikötőjük értékét.

Igaz, hogy erre a keserű kifakadásra komoly motívumok szolgáltak rá. Csak azt az egyet nem értjük, hogy ekkora erőtlenség, a mely istápolásért most a kormány irtalmához esdekel, — miért nem árulta el magát ilyen félremagyarázhatlan, hivatalos alakban, jóval előbb, a mikor az erőtlenség bevallása kevésbé lett volna lealázó cselekedet.

Az olasz kereskedelmi tengerészet.

Comandó, az olasz keresk. tengerészet helyzetéről jelentést adott ki, a mely bepillantást enged vetni egyik legfőbb versenytársunk viszonyába. Ebből látjuk, hogy az egész országban 23 teng. kapitányság, 39 ker. hivatal és 256 helyi rév-hivatal van. Az 1888. év végével 195,117 tengerész volt bejegyezve, a kik közül 120,589 első osztályú; vagyis olyan, a kik hajózásnál vannak alkalmazva, 74,528 egyén pedig másodrendű, t. i. olyanok, a kik a tengerészettel kapcsolatos iparból élnek. Az 1888-ik évben az első osztályba 3268, a másodikba 5387 egyén iratkozott be újból; a haditengerészetből 282 személy lépett át. Törölhetett 6543 név, és úgy a mult év 3220 szaporodást mutatott fel. A tíz év előtti létszámmal összehasonlítva, a tengerészek száma 31,055 egyénnel emelkedett.

A mult évben 37 hajógyár volt működésben, honnan 277 hajó került ki, még pedig leginkább kevés horokpesűségűek. Vasból és acélból tizenhatszáz hajó került 2181 tonnátartalommal. 1862-től 1888-ig az olasz hajógyárakból összesen 10,944 hajó került ki, körülbe-

lül egy millió kétszáz ezer tonna-tartalommal. A legnagyobb fa-hajó, egy vitorlás, 1865 évben készült 1718 tonnával; a legnagyobb gőzhajó pedig vasból 1875-ben Livornóban, 1834 tonnás. Az 1886. év végével az olasz keresk. tengerészet gőzösei 144,328 t.-val a tengeri hatalmasságok közt a negyedik helyet foglalta el: ő előtte csak Angol-, Francia- és Németország állott; aztán következett Svéd- és Norvégország, Hollandia, az osztr.-magyar monarchia, Dánia és Belgium.

Olaszország tengerészeti iparában fontos szerepe van a halászatnak is. 1887. végén nem kevesebb mint 18,279 halászhajó; 1888. végével 19,113 halászhajó volt bejegyezve. A jelentés kiemeli, hogy a halászatról feljegyzett tudósítások a ton- és korall-halászat kivételével, nem pontosak, mert az adatok gyűjtése sok nehézséggel jár. A mult év végén több mint 69 ezer ember foglalkozott halászatban mintegy 958 ezer líra kiadás szerepel. A közölt adatok azt bizonyítják, hogy a korall-halászatban tavaly sem állott be javulás.

A tőzsdejáték.

Az újabb árfolyamfelhajtások a német tőzsdéken, nagy mérvben foglalkoztatják a közvéleményt Németország határain kívül is. Rövid időközökben egyes német piacokon oly események mentek végbe, melyek joggal általános megrázkóztatást keltenek. Az üzlekedési viszonzások a hamburgi kávé-tőzsdén, ép úgy eltelendők, mint a magdeburgi cukor-tőzsdén és ha most hasonló vad üzelmeket látunk a szénpiacra, nagyon is érteni fogjuk, hogy ezt felhasználják

ahol a hajó neve kiténtendő lenne, vonatkozó egyforma szabályok.

5. A hajóknak és hajótörteknek a tengeren való megmentése a humanitás és vagyon szempontjából (mentési műveletek a száraz földről; a hajótörés és balesetek körülményeinek s okainak hivatalos megvizsgálása stb. stb.)

6. A tisztelnél és matrónáknál megkivántató tulajdonságok (ki nem felelve a litérvadásra és színvakságra vonatkozó megvizsgálást.)

7. Azon utvonatok meghatározása, melyeket a sűrűn járt vizeken követni kell.

8. Rossz idő közolgését tudtul adó jelzők.

9. Közúrré tétele s megjelölése azon hajóroncsoknak, és más uszó testeknek, melyek a hajókázásnak akadályt szolgáltatnának és az eltávolításukra szolgáló eszközök.

10. Éjjeli jelzők, hogy a hajók egymást megérthessék.

11. A hajókázást veszélyeztető eseteknek: a világitó tornyokban, uszorokban vagy más tengeri jelekben történt változásoknak jelzése, nappal és éjjel.

12. A tenger mélységi jelek egyöntetűsége.

13. Állandó, nemzetközi tengerészeti bizottság felállítása, összehalkoása, felhatalmazása és jogköre.

Nem kételkedünk abban, hogy az értekezlet tevékenysége sok irányban áldásos lesz, különösen pedig hogy meg fogja állapítani azon jelzési eszközöket, hogy ködös és esős időben, hózivatarokban két egymással találkozó hajó acusticai uton miképp érthessék meg egymást és kerülhesse ki ekképp az összenyúlást. Mert míg tiszta időben éjjel a hajók által kiténtetett világok elég-
ségeket arra, hogy nemcsak a poszfója, hanem a két találkozó hajó menetiránya is elegendő bizossággal meghatározhatassék, addig mind ez ideig nélkülözünk oly hangjelzőket, melyek biztos utmutatásul szolgálhatnának a kölcsönös kitérésre. Mert a hajón adott hangjelből csak a táj határozható meg s ez is csak körülbelül, — de nem egyszerűen a menet irányja, a két hajónak, pedig éppen ezt kellene föltétlenül tudnia.

A program az azon pontja, mely állandó nemzetközi tengerészeti bizottság

felállítását javasolja, biztosít bennünket arról, hogy az összeülőndő értekezletnek tartós és a kiténtettt cél elérté ére üdvös hatása lesz. Véleményünk szerint ezen bizottság hivatva lesz az a forumot képezni, a mely elé minden, a tengeren az élet és vagyonbiztonságának hatványozására szolgáló javaslatokat, jobbításokat és találmányokat fog kell ni utalni.

Mióta a nagy Széchenyi kimondá, hogy: „tengerre magyar“, fölébredve előbbi lethargijából, nemzetünk is mindinkább felfogja, hogy a virágzó tengeri kereskedés életkérdés a haza anyagi felvirágoztatására. Tehát reánk nézve sem lehet többé közönyös, hogy a tengerre bizott fiaink és vagyonbiztosítására, minél sikeresebb intézkedések tésse-
nek. Minden emberbarát tehát velünk együtt örömmel fogja üdvözölni a conferentia összeülését.

Közös kormányzatunk a monarchiának a conferentia való képviselőtőre haditengerészetünk egy igen jeles tisztjét, Spaun ellentengernagyot küldte ki.

Reményi Antal.

telepe
6 sz.

hbeli és műkedve-
bb minőségű cim-
kellékei, valamint
a olasz hangver-
lasztékban. Szilárd
umok. A legújabb
hangszerek: Ari-
Orpheus (zongora-
honyon (acézlmás-
hangjegeinek ó-
hobb Phónix, acéz-
l, teljes hosszu-
kal.
hangszerek javi-
esítették és ócska-
eltettek.
ngszer-árjegyzék
n és bérmentve.
időn árjegyzék
meg.
e. Még 1698-ban
radivári cremonai
egy remek hegedű
a kereszti jutra,
ezredesének, Du-
birtokába került.
on bukása után
t ki és onnan a
Magyarországra
nyedett s özege
ismét sok kézen
jázottak rajta.
jdták el, a kitél-
oszkvái zenetár-
s. iratái teljesen
ttik is nagy érde-

GEK
ert mér-

les mérle-
s és vasutrá
szák-mérle-
etek. Gyár-
yára. Jhen
: Ujpest

is.

AKTÁR
emelet (a
séget, hogy
zövetek.
neviot —
ltók és tel-
etek továbbá
valamint egy-
teljes dísz-
pandezett üz-
tel
ndnok,
zítő.
nyomdája.

a tőzsde elleni újabb támadásokra azon körök és lapok, melyeknek úgy is nagy száka a szemükben ez intézmény. Lapunk egyik számában említettük, hogy egy német nemzetgazdász a tőzsde államosítását hozta javaslatba. Az eszme, a mint azt az indítványozó kifejtette, felette komikus; de hogy a mainál nagyobb állami felügyelet, sőt a szabad forgalmat bénító rendszabályok a tőzsdei játék miatt bekövetkezhetnek, az különösen Németországban bir valószínűséggel, hol elvnek látszik elf gyadva lenni, hogy az állam gazdasági ügyekbe beavatkozzék.

Valóban sajnáljuk, hogy a német piacokon ily tartathatlan állapotok képződtek. A berlini tőzsdetánc nagy tekintélynek örvend, de épen azért esdőlünk, hogy oly sok kétes értékű papir jegyzését megengedi. Se nem szükséges, sem pedig hasznos, hogy határidei üzletek bizonyos bank- vagy bányá- és vasuti részvényekben mesterségesen elősegítsenek. Nagy hiba az is, hogy a kibocsátási prospektusok, ha kétes elemek is a kibocsátók, nem kerülnek gondosabb vizsgálat alá.

Jelenleg a legvadabb ártolyanfelhajtások a bányapiaczen mennek végbe. Olvasva a berlini és frankfurti lapok tőzsdetudósításait, önkénytelenül eszünkbe jut a Law-korszak, továbbá a mississippi papírok, melyek az arkansasi folyóban állítólag felfedezett smaragd-sziklákat „eszkomptálták”. Mintha minden széndarab smaragdot tartalmazna, oly ürületes magasságra hajtának fel a szén-részvények árfolyamai, még pedig nem oly egyének által, melyek bányarészvényekbe akarják vagyonnukat fektetni, hanem azon merész játékosok által, kik csak azért vesznek, hogy eladjanak, nem törődve az árú belső értékével, sőt a szédlelési ár tudatában, de abban a reményben, hogy még mindig nyereséggel adhatják el a részvényeket. *Bizonyosan tudják, hogy bekövetkezik a krach. Tudják, hogy az árfolyamok annál mélyebbre fognak süllyedni, minél magasabbra felhajtattak.* De remélik, hogy az időpont bekövetkezéséig rég tudtak a részvényeken.

A tőzsde magában véve a mai gazdasági élet szükséges intézménye. De nem lehet csodálni, ha ellenségei jelenleg „a tőzsde ragályozó lehetelése”-ről „a játékról” irnak, „megmérihetlen nyomort visz a családokba és a kereseti életet viszaveti évekre”. Nagyon jól meg tudjuk különböztetni a becsületes és tisztességes kereskedői köröket a játékosok és kalandoroktól. Előismerjük a tőzsde és az üzérkedés jogosultságát. De sajnáljuk, hogy a jogosult elemek nem gyakorolnak méréséklő befolyást a jogszabályokra, hogy a tőzsdét megkímélik attól a vádtól, hogy nem egyéb egy nagy játékarlagról.

Mirabeau egy század előtt tartotta híres vádbeszédét az agiotage ellen. A szédlelés és a krach nem új jelenségek és tökéletesen mindegy: akár gyarmatokat alapítanak, akár tulipánokat tenyésztenek, akár pedig bank- és bányarészvényekben játszanak. Megszüntetni azonban a játékot az államhatalom nem lesz kész, nem annál kevésbbé, mert a különböző sorsjátékok által maga fejlesztí a játékhajlamot. Inkább a társadalomtól várható segély, mint az államtól és pedig olyképen, hogy első sorban a tőzsdetartások a szorgalmas, munkás üzletembert tiszteltben, ellenben a játékos, a gazdagot is megvetésben részesítsék. *Mindenképen* különböztetni kell tenni a szolid és hivatászerű tőzsdetartatót és a játékos között, mert ha egyszer az állam fogja szükségesnek tartani a megkülönböztetést, el lehetünk reá készülvé, hogy ez csak az intézmény nagy károsításával fog történni. M. K.

Különféle hírek.

Kinevezés. Nesselfeld Ferenc I. osztrák m. kir. fővámmellenőr Temesvárról

a helybeli magyar állami fővámm hivatalhoz kineveztetett.

Exequatur. Dumba Mihály osztrák állampolgárnak a részére Bécs székhellyel adományozott görög királyi főkonzuli tisztség elfogadhatása megengedett s erre vonatkozó kinevezési okmányához a legmagasabb exequatur megadatott.

Királyi táblát Fiuménak! Ez a kívánás maugzott el városunk törvényhatóságának legközelebbi ülésén. *Dr. Dall'Asia* az ez ügyben kiküldött bizottság nevében azzal a javaslattal állt elő, hogy intézkedjék a miniszteriumhoz emlékirat, melyben Fiume kir. táblát kérjen s ennek hatásköre terjedjen ki Pécsig vagy N. Kanizsáig. Azt azonban nem tartja helyén valónak a kiküldött bizottság, hogy a kérdéses emlékirat személyesen nyújtassék át, mert ezt az eljárás föltétlenség teszi Fiume közigazgatási helyzete. *Dr. Lettis*, képviselő magát az emlékirat elkészíté-ét sem tartja szükségesnek, mert ahhoz két-ég sem férhet, hogy a kir. táblához Fiuménak joga van. Ez esetben legelőjebb azt tartja jónak, hogy a miniszter figyelmeztessék Fiuménak a jogára. *Dr. Giacchi* törvénytelenséget látva azon intézkedésben, hogy Fiumét a nagykanizsai kir. táblához csatolják, mert ez elkerülendő Mária Terézia e nyílt szavaival is: „cum nullo districto contumlan”. De meg ez meg sem férhetne a város önkormányzati jogával. Fiume tegyen lépéseket ez ügyben; különben a miniszter tetszése szerint fog intézkedni. A bizottság javaslatát, *Cotta* polgármester szava döntvén, a közgyűlés 14 szóval 14 ellenében elfogadja.

A fiumei kikötő munkálataira az 1890-iki állami költségvetésben, beruházások ez mértékben, ez évben is ötszáz ezer forint van előirányozva, mint a múlt évben.

A teng. gőzhajózási társaságok segélyezése. Az 1890-iki állami költségvetésben a tengerészeti gőzhajózási társaságok segélyezése, a „Lloyd” kivételével, a következő összegek irányoztatottak elő: az „Adria” segélyezésére 307,300 frt. a többi társaságokéra pedig 50,000 frt.

Körrendelet. A m. kir. tengerészeti hatóság körrendelete értelmében, a triest-i és kir. teng. hatóságok egyetértőleg körrendeletileg beszünteti az Anaja Linon, Vlaso (Nicosia) és Skonli (Czypirus sziget) helységek területére az állatok közt jelentkező himlő-járvány miatt, f. évi januárhó 10 ike óta érvényben levő rendszabályokat, minthogy a beérkezett hivatalos jelentések szerint nevezett helyeken a járvány megszűnt.

Giurissevich-alapítvány. — A „Bilancia” szerkesztőségéhez Odessából, néhai Giurissevich József czimzetes kanonok egyik barátjától, egy oroszul írt levélben „lks” aláírással, tíz rubel érkezett, oly kérelem kíséretében, hogy a küldött összeg a megboldogult emlékére gyűjtött alapoz csatolassék.

Postahajók. A cs. és kir. hadgyminiszterium tengerészeti osztálya az utban levő hajók után a következő sorrendben küld postát: Az „Aurora” után a hó 29-ikén Calcuttába (érk. nov. 23-ika körül) a „Pasana” után Rio Janeiroba a hó 30-ikán (érk. nov. 22-ike körül).

„Matlekovits”, az „Adria” magyar gőzhajózási társaság gőzhajója, Randich kapitánnyal, a hó 13-án Rio-Janeiroba megérkezett.

Torpedók átutazóban. Tegnapelőtt d. u. a 29. 19. és 6-ik számú torpedók, mindegyik 14 legényvel s br. Eiselsberg, Wilenik és Bublay tengerész-hadnagyok parancsnoksága alatt, kikötőnkbe érkeztek Zárából, illetőleg Zengből, de tegnap reggel már tovább indultak.

A „Tisza”, az „Adria”-társaság gőzhajója, Paschetto kapitánnyal, tegnapelőtt megérkezett Glasgowba.

Városi színház. Csütörtökön a „Sevillai Borbély” került ez évadban először színpadra. Feretti k. a. újból excellált, alig győzte a nagy közönség tapsal. Grifoni és Pini-Corsi mellett főkép Travaglini Don Basilioja vált be. Az elektromos világítás szintén következetes maradt magához: kegyetlenül költékődött. Ezzel ugyan szépen beremekelték a bécsiek a rememjoknak!

A színház előtti villamos világítás semmi áron sem akar a várakozásnak megfelelni, bár a Kremenetzky-fele bécsi gyár már új gépet és új lámpákat állítottatott is oda. Így aztán most is többször megesik, hogy a színház előtti terezen olyan sötétség üt tanyát, hogy el lehet mondani róla, „szabad a csók” benne. Ebben a fogyatékos ragyogásban szenvednek a belső színházi lámpák is a nevezett bécsi czég dicsőségére s a közönség igaz lelkiöröme.

Kitüntetés. Dell'Adami Géza, I. oszt. tengerész-hadnagy, a cs. és kir. hadgyminiszterium tengerészeti osztályában kifejtett érdemeinek dísmérésével a harmad osztályú vaskorona-renddel lett kitüntetve.

Letartóztatások Már rég ideje, hogy városunkban a rendőrség anyyi gyanús és rovtólélti ekziszenozati nem tartóztatott le, mint a közelmúlt hetekben; de a letartóztatottak nagyobb része nem fiumei illetőségű proletár népség, hanem oly többékevésbbé veszélyes „mob”, a melyet a szegény vidékekről a városi élet szépségéről és könnyűségéről keringő naiv hírek csalnak be Fiuméba.

Csupa ingyen! Ritka nap mulik el a nélkül, hogy éjszakánként ablakunk alatt egy pár kőbor lovag elszánt torka úgy el ne kurjantsa magát, hogy szinte reccognek belé az ablaktáblák; sőt annyira megy ezekben a troubadourokban a jó indulat, hogy fölöra hosszakig előbátgnak a „Rigoletto”-ból egyes favorit áriákat. Ez a passzió nekünk nem akaródzik sehogy sem tetszeni, talán azért is, mert mű füllök nincs hozzá, és hogy mégis szövegeszük, nem aethetikai, nem is közérdeletű szempontból tessük; mert hiszen az előbbi szempontból elég avatottan hozzá szoktak szólni az utca összes kandúrjai és kutyái, az utóbbi szempontból meg nem foglalkozik ezzel a napi kérdéssel egy árva lélek sem, állvén a dolog akként, hogy ezek az ingyenes szerencsés emberek az éjjeli czirkulárisra kirendelt rendőrök díjmentes gyönyörködésére szolgálhatnak. Jó, mondjuk, hogy ezek a konzertek „nem ütöknék a közönségbe”, mondjuk, hogy az olasz mind született hős-énekes, a kikből kivált az új bor királya ezt az ősi erőt éjszakának idején, mikor holmi közönséges ember szeretne aludni: de hát az álmukból felzavart kis gyermekek és a betegek mit szólnak ezen nemzeti és erő megnyilatkozásához?

Városi muzeum. A létesítendő városi muzeum gyűjteménye számára Struppi Albart két ezüstpénzt ajándékozott, az egyik érem angol pénz, 1818-ból, III. György korából, a másik pedig 1848-ból, a velencei ideiglenes kormány idejéből. Az ajándék 319 sz. a letartóztatott.

Gombamérgezés. A múlt szombaton két scurignei család gombát vacsorált. Vacsora után a Petelin-családnak négy tagja és Battich Franciska hirtelen rosszul lettek s azonnal ellenszerért küldtek a braidai gyógyszerháza. A gyorsan érkezett segélynek köszönhető, hogy a Petelin-család tagjai nemsokára jobban lettek és csak Battichné kellett kórházba vitetni, de másnapra már ő is szerencsésen kiveverte a gomba-vacsora következményeit.

Gomba-evők figyelmébe. A városi hatóság elrendelte, hogy gombát csak az első és második árcsarnok közti terezen lehet árulni, a hol előbb orvosilag megvizsgálják s az elárúsításra szóló engedélyt csak aztán adatik meg. A városi hatóság a gomba elárúsítás szigorú ellenőrzésére a napokban is előfordult gombamérgezési esetek bírták rá.

Hirtelen halál. Szombaton este a „Quarnerolo” czimzett sörarnokban egy Sabotti Augusto nevű treibui (Udine) közművest a guta megütötte s halála azonnal bekövetkezett.

Olasz körutazási jegyek. Fiume Abbazia és Olaszország nagyobb városainak meglátogatására a mérsékelt árú körutazási jegyek ha-hatás segédeszköz gyanánt szolgálhatnak, a mennyiben ezen jegyek azon kényelmet nyújtják, hogy nem kell az egyes vasutak pénztárhoz jegyváltás végett fordulni, továbbá hogy 60 napig terjedő érvényességi tartalmuk belül az utazás bármely tetszés szerinti állomáson félbeszakítható s végre, hogy az utazásra bármely személyszállító vonat igénybe vehető.

Ily körutazási jegyek a következő vonalak beutazására ajánlatok:

1.) Budapest-ről Dombóváron át Fiume (Abbazia) Triest, Cormons, Velence, Udine Pontebba, Villach, Klagenfurt, Pragerhof Kanizsán át Budapestre vagy megfordítva; ára I. oszt. 59 frt. II. oszt. 43 frt. III. oszt. 33 frt.

2.) Budapest-ről Dombóváron át Fiume (Abbazia) Triest, Cormons, Velence, Ala, Meran, Innsbruck, Salzburg, Linz, Bécsen át Budapestre vagy megfordítva ára I. oszt. 78 frt. II. oszt. 57 frt. III. oszt. 40 frt.

3.) Budapest-ről Dombóváron át Fiume (Abbazia) Triest, Cormons, Velence, Padua, Bologna, Florenz, Empoli, Livorno, Pisa, Genova, Turin, Milano, Verona, Ala, Merán, Innsbruck, Salzburg, Linz, Bécsen át Budapestre vagy fordítva ára I. oszt. 119 frt. II. oszt. 86 frt. III. oszt. 69 frt.

Ezen körutazási jegyek a m. kir. államvasutak budapesti menetjegyirodájában (Hungaria szálló) válthatók, hol a fentiekől eltérő számú ily körutazási jegy is összeállítható és hol a fentebb említett körutakban jelzett városoktól teendő külön kirándulásokra szóló pótejegyek is kiadhatók.

Tengerbe fulladt lovak. Tegnapelőtt délután a Fiuma déltáján, földcsuszamlás következtében a munkásoknál alkalmazott négy kettős fogatú kocsi, a kocsisokkal együtt belocsuszott a tengerbe. A kocsisok ugyan szerencsésen kiúsztak, de a lovak közül ötöt nem lehetett kimenteni a hullámoktól. Ertesülésünk szerint, a kikötőépítési vállalkozók hiány nélkül vissza fogják téríteni a lotulajdonosok által szenvedett károkat.

„Az orgonajáték gyakorlati tan-könyve” jelent meg legközelebb Pécsött, szerzője Németh Béla ügyvéd. E könyv egy addig nem használt, de felette könnyű módszerrel tanítja meg az orgonajátékot, s vele együtt a zeneharmoniai ismereteket s akként vezet a tanulót, hogy képes legyen saját zeneesszűnt önállóan tovább kifejteti és a belenyűzetten otthonosan kellő jártasságra szert tenni. E czél elérésére a hármus hangzatot használja fel alapul, melyből kadenciáit alkot s e kis zeneképletet az egész művön át fokozatosan idomítja s bővíti fokról-fokra a rokon és egyéb hangzatokkal s azok használati módjaira utalva a tanulót, rövid idő alatt vezet be a zene titkaiba, miért e könyvet nemesak házagptólnak, de uttörő műnek lehetne nevezni. A mű egytallat módszertani vezérkönyvül is használható s tekintélytelő által tett tanítási kísérletek feltétlen eredményre vezetnek. A könyv könnyen érthető magyarsággal van írva s zenei remekiről vett számtalan példakkal ellátva s így nemesak tantókepekdek számára ajánlatos, melyeknek az száma van, hanem azoknak is hasznos, kik játékkukat könnyű szerez megjobbitani, vagy kik a harmoniumon való játékbán akarják magukat kiképezni. Megrendelhető a szerzőnél Pécsött 1 frt 50 kr. beküldése mellett, bolti ára 1 frt 80 kr.

„Legújabb budapesti datok”. — Táborosky Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapest (Váci u. 30). „Legújabb budapesti datok és népdalok” jelentek meg, a melyeket énekhangra zongorakísérettel Abrányi Kornél alkalmazott. E datok a népszínházban a legkedveltebb népszimfonévekben énekelhetnek. Egy-egy szám ára 50 kr.

Keresk. és tengerészeti hírek.

Fiume tengeri forgalma, melyet az osztrákmagyar Lloyd ez évi szeptemberben közvetített, következő volt. *K7-vitel:* liszt 7567-68 mm., gabona 440-96 mm., rizs 1683-08 mm., korpe 70-75 mm., kávé 51-56 mm., czukor 350-12 mm., papiros 758-23 mm., butor 244-09 mm., különféle 15578-49 mm., összesen 26744-96 mm., f. 1137-540 m₃, fűres hordó 732, a ha-znált hajók tonnatartalma 21928 *Béhozatal:* kávé 447-69 mm., rizs 452-56 mm., olaj 574-38 mm., szappan 193-42 mm., zsír, dék 67-22 mm., gyümölcs 123-59 mm., kézműtár 253-45 mm., bőrárúk 178-91 mm., vasárúk 461-76 mm., bor 466-88 mm., ezet 23-02 mm., likörök 21-04 mm., timá-cser 496-19 mm., különféle 3488-76 mm., összesen 7257-77 mm.

Az osztr.-magyar „Lloyd” Serresbe aug. havában Triestből 15.600 frt. értékű czukrot, szesz, ásványvizet, steeringert, cognacot és kézműtárt szállított; e tételek között háromszáz q-czukor szerepel 7.500 aranyforint értékben.

Fiume lisztkivitele Nyngoteurópába és Braziliába. Ez év augusztus havában Fiuméből Nyngoteurópába és Braziliába 91.936-8 mm. lisztet exportáltak, még pedig Glasgowba 12.029, Liverpoolba 20.983, Londonba 5830, Hullba 2241, Antwerpenbe 200, Bordó auba 1400, Rouenba 13.345, Barcelonába 525, Braziliába 25.045 ó és egyé,

amerik
nuar
helyek
vitetett
böl ha
tus ha
az elő
212.30
múza
tus ha
bevitel
nyozok
múza
ellené
ban), a
apadt
múza
múza
szághó
havában
Zalva
Avon
ugyan
zalekka
ajálhat
vállalk
azt kon
tenni, I
rika lát
1889, a
múza
léfő
múza
A
sulat
szágha
zák má
tőlhab
Abrudb
városok
ság szp
kákot v
győr vá
város ter
OI
szővár
ezipőru
monare
Némoto
szállitot
chnia gy
kat oles
most sv
Ujal
sonyt fe
vőben I
kozik le
küldem
két év
226 ten
14 osztr
czukrot,
és szuk
Az
teleinek
alakul
Lloydra
hét hón
350,000
tavaly,
augusz
számot
azon kö
let főleg
eredmény
forgalom
mutszáll
szilárd
mult év
sen fejlőd
szerződés
menetet
menetek
hogy a B
lebbi h
fog, mi
kezdetét
Az
kormán
Lloyd ha
purgo t
mányál
nem vol
kormány
nagyobb
társaságr
forint el
örvényh
erjeszter

amerikai kikötőkbe 13332 mm.-t. Jánár 1-től augusztus 31-ig ugyane helyekre összesen 796.919.66 mm. liszt vitetett ki.

Anglia lisztkivitele Magyarországból angol források szerint ez év augusztus havában is sokkal nagyobb volt, mint az előző év megfelelő havában. Összesen 212.309 angol mázsa, 66.992 angol mázsa ellenében 1888 és 1887 augusztus havában Magyarországból való többbevétel mutatkozik, továbbá 1889 első nyolczhavában is (jannár-aug.) (1.366.345 mázsa 1.216.913, illetőleg 889.650 mázsa ellenében az előző év megfelelő szakában), azonban általában tetemesen megapad Angliának buzásizsibevitele (3.791.225 mázsa 11.365.886, illetőleg 11.566.245 mázsa ellenében). Angliának Magyarországból való lisztbevétele 1889 első nyolcz havában 1887 ellenében 476.695 mázsaival vagyis 54 százalékkal emelkedett. Azonban a Németországból való bevétel ugyane nyolcz havi idő-zak alatt 177 százalékkal emelkedett! Ezt a lényt nem ajánljuk eléggé malmaink és lisztkiviteli vállalkozóink figyelmébe, remélve, hogy azt komoly megfontolás tárgyává fogják tenni. Előbbi időben jobbra Észak-Amerika látta el Angliát liszttel; ez történt 1889. augusztus végéig és pedig 5.858.923 mázsaival; azonban az előző év megfelelő szakában 9, illetőleg 9,7 millió mázsa vitetett be.

A magyar aszfalt részvénytársulat munkáiért fert foglalt az egész országban; oly vidéki városainkban is alkalmazták már az aszfalt járdákat, a hol eddig csak téglaburkolatok voltak. Kecskemét, Pécska, Abudhánya, Ungvár, Pécs, Pozsony és Zágráb városokban létesített a magyar aszfalt társaság szép aszfalt-burkolatokat. Nagyobb munkákat végzett a társulat Eger, Arad, Temesvár, Győr városokban és utjabban is több nagyobb város tervez ily járdákat.

Oláhország bevétele. Kézmű- és szövésűrük leginkább Németországból, cipőárúk és butorok az osztr.-magyar monarchiából szereztek be. Czukrot Németország, gyertyákat Franciaország szállított. A vámháború előtt a monarchia gyárai látták el az ottani piacokat olcsó fejkendőkkel, de ez az üzlet most svájci és német kezekbe ment át. Ujabb időben Anglia is nagy versenyt fejt ki. Oroszország a közel jövőben Bukarestben mintatartást szándékozik létesíteni; már érkezett is néhány küldemény. Sulimába f. é. aug. havában 225 tengeri hajó érkezett; ezek közt 14 osztr.-magyar lobogó alatt; a „Lloyd” czukrot, kávé, fahaj, bort, sör, sajtot és szurkot szállított.

Az osztrák-magyar Lloyd bevételének emelkedése. A folyó év nem alakul kedvezőtelően az osztrák-magyar Lloydra nézve. Míg ugyanis az év első hét hónapjában a Lloyd keres számban 350.000 forinttal többet vett be, mint tavaly, addig a bevételi többlet csupán augusztus hónapban 154.000 frt volt. E számot még figyelemreméltóbbá teszi azon körülmény, hogy a bevételi többlet főleg az áruforgalom növekedésének eredménye. Tényleg a tengerentúli áruforgalom megőrkült és kivált a pamutszállítványok jelentékenyek. A Braziliával való gőzhajóösszeköttetés, mely mult év közepé óta áll fenn, örvendően fejlődik, úgy hogy a Lloyd, mely szerződészerűleg évenként hat gőzhajómenetet köteles rendelkezni Braziliába, e menetek számát szaporította. Valószínű hogy a Braziliával való forgalom a következő hónapokban még inkább fejlődni fog, mivel a kávéüzlet az őszszel veszi kezdetét.

Az osztrák-magyar Lloyd és a kormányok. Azon lépések, melyeket a Lloyd hajózási-társaság elnöke, báró Morpurgo tett a magyar és osztrák kormányánál, a N. F. Pr. értesülése szerint, nem voltak egészen sikertelnek. A két kormány ugyanis, mint hírlék, jelenleg nagyobb hajlandóságot mutat a Lloyd-társaságnak új hajók építésére 3 millió forint előleget adni. Ez esetben mindkét örvényhozás elé törvényjavaslat volna érjesztendő.

A marokkói konzul jelentése szerint érdemes volna a tengeri piacot magyar és osztrák süvegalkú czukorral fölkeresni; megjegyzi továbbá, hogy a marseillei kereskedők csomagolási módját kellene utánozni, u. i. kék papírba burkolni a 2-3 kgos süveget és fehér zsineggel lekötöni.

Monarchiánk gabonakivitele. Most már előtűnik fokszek az adatok monarchiánk gabonakivitelére vonatkozólag az 1888. augusztustól 1889. július végeig terjedő időszakban. E kimutatás tehát az 1888-dik évi termés kivitelét öli föl. Ausztriából és Magyarországból a nevezett idő alatt kivitetett: buza 4.639.268 mm., rozs 93.922 mm., árpa 4.166.736 mm., malta 1.228.357 mm., tengeri 556.600 mm., zab 454.500 liszt 1.834.201 mm. Az összes kivitel e szerint 12.873.584 mm. volt, az előző évi 10.440.462 m. mázsaival kivitel szemben. Buzából az export 1,8 millió, tengeriből 95 millió, lisztből pedig 0,2 m. mázsaival volt nagyobb.

A vasuti tarifa ügyben újítást léptetett életbe egy angol vasutársulat, a mennyiben annak, ki vonalán egy év alatt 7500 franknál több szállítási díjat fizetett, a társulat hálózatára permanens személyjegyet szolgáltat ki 300 frankért (az ily jegy megállapított ára különben 1250 frank). Hasonló intézkedésre határozta el magát a Páris-Lyon-Mediterrané vasutársulat és az erre vonatkozó tervezetet már a francia közmmunka-miniszter elé terjesztette. A tervezet szerint a társulat annak, ki vonalán legalább 10.000 frank szállítási díjat fizetett, a bérletjegy tarifájából 10 százaléknyi mérséklést engedélyez, 20.000 franknál a mérséklés 20 százalék és legalább 50.000 franknál a mérséklés 50 százalékra emelkedik, de ennél tovább már nem megy a vasutársulat.

Elsülyedt hajó. Egy Batumból érkezett távirati jelentés szerint, e hó 12-én a „Nasr Eddin sah” hadihajó elsülyedt. A „Geek-Tepe” hadihajó azonban a katasztrófa színhelyére érkezett, hogy a legénységet megmentse, ezek azonban már eltűntek a habok közt. A katasztrófa oka eddig ismeretlen.

Hajótörést szenvedett. A Comarvállalat „Mitta” nevű hajója, mely olaszországi kikötők számára árukkal volt megrakva 15-én este Lanúsól közelében törést szenvedett. Az utazók és a hajós személyzet megmenekült. A „Lloyd” táviratot kapott, mely szerint a „Mitta” teljesen roncsosá lett.

Elégett hajó. Berlinből 13-án érkezett távirat szerint a „Juno” nevű brémai hajó nyílt tengeren elégett. A hajó személyzetét a „Valeria” gőzhajó mentette meg.

Az aratás az Egyesült-Államokban. Washingtonból távirják mai kelettel: A földművelési ministerium jelentése szerint a gyapot átlagos állása 81% (100% a növény magas, a rostok a maghüvely erős fejlődése mellett kielégítő). Az időjárás szép, de szedésre még általában érlelen. Attól tartanak, hogy a fagy kárt okozhat az aratásban, de ha a hideg időjárás a rendelkezés állása alatt, a bős aratás várható. A kukorica átlagos állása 91% (100% Acres-ként az aratás a következő eredményeket tünteti fel: Baza 12,8, rozs 11, árpa 22, bushelt. Az időjárás a mult hónapban a kukorica-termésnek kedvezett, az ősi buza azonban sokat szenvedett az erős esőségek következtében.

Iparvállalatok Horvátországban. Egy francia szaklap szerint a zágrábi kereskedelmi kamara felhívta a szerbi kereskedelmi kamara figyelmét azon kedvező feltételekre, melyek iparvállalatok, nevezetesen selyem-, üveg-, kerámpapír- és bogyárak alapítására nézve forognak fenn Horvátországban. Egyuttal ráutalt azon fogyasztási területekre, melyeken ezen alapítandó gyárak cikkei értékesíthetők lennének.

Gyanus körlevelek. Ujabb időben egyes kisebb bankházak, különösen bécsiek, — melyeknek azonban Magyarország képezi üzletterüket — körlevelekkel csinálnak saját személyes érdekeiknek propagandát. E körleveleket azonban nemcsak saját ügyfeleiknek, hanem mint lapok mellékletét és általában minden megszerezhető címnek küldik szét. A körlevelekben igen megal-

és látszólag igaz hangon csinálnak propagandát egyes értékpapiroknak, gyakran olyanoknak is, melyek a közönség pártfogására egyáltalán nem érdekesek. Némely esetben e hivatalos dícsogyártók azonban nem elégszenek meg az általuk propagált papírok feldicsérésével, hanem arra is vetemednek, hogy más papirokról, melyekről azt hiszik, hogy a czimettek birtokában lehetnek, oly képet adnak, mely meszsze áll minden tárgyilagosságtól és kézzel fogható, hogy a körlevelek pusztán üzérkedési, még pedig gyanus üzérkedési érdekeknek szolgálnak. Az ily törekvések határozottan közveszélyesek, mert a nem jól informált olvasóval elhitethetik, hogy a mi a körlevelekben — melyek gyakran lapok alakjában is szétküldtetnek — foglaltatik, az a tiszta igazság. Az üzlet és a publicitás ez összházastása teljesen eltilendő és erre figyelmeztetni a főkezőzönséget annál is inkább szükségesnek tartottuk, mert tudjuk, hogy a jelzett nyomtatványok nagy tömegben szállítatnak Magyarországra minden vidékére, különösen a bécsi postahivatal által.

A pénzügyi helyzete. Az osztrák-magyar bank legutóbbi kimutatása szerint a bankjegyforgalom 4.009.300 frttal emelkedett, míg az államjegykészlet 2.071.919 frttal csökkent. Minthogy e két tétellel szemben érekszlet 1.294.201,40% frttal emelkedett, az adómentes bankjegy-tartalék 4.787.017 frttal csökkent. A bank eszközeinek ezen nagy apadását azonban egyáltalán nem a közönség nagyobb igényei idézték elő. Ellenkezőleg az eskompte 0,52 millió forinttal csökkent, míg a lombard kiadv. 171.000 frttal emelkedett. A bankjegyek elmozdítását a bank olyan üzletági időként elő, melyek a bank iránt emelt kereskedelmi igényekkel nem állanak direkt összeköttetésben. — A német birodalmi bank legutóbbi kimutatása nem kielégítő. Az érekszlet majdnem 16 millió márkával apadt, noha a közönség igényei esakélyebbek lettek. A banktól sok arany vonatik el, hir szerint jobbadára Braziliába. Erős az arany-elvonás az angol banktól is.

Bor-árak Svájcban. — Genfi fehér 50-52 est., La Côte 58-60 est., Petite Côte 50-57 est. literenként.

A szüret Olaszországban. Genuai konzulunk jelenti, hogy Liguriában, Piemontban és Toscanában nagyon pusztított a „peronospora” nevű szőlőbetegség és így Olaszországban bő szüretre nem lehet számítani.

A spanyol új szesz-adó-törvény kedvező hatással minden irányban nyilvánulnak. A szeszbevétel vámból a vámvédelem a törvény hatálya lépte napjától aug. hó végeig 1,2 millió pesétával emelkedett. Ajánlatosnak látuk a valenciai konzul, ha Magyarország és Ausztria szeszgyárai kiterjesztének üzletkörüket Spanyolországra is.

A román vámháboru dacára — mint brailai konzulunk augusztus havi jelentésében olvassuk — két brailai magyerkereskedő közelebb személyesen Erdélybe utazott, hogy ott brassói czikketeket, u. m: pokróczokat, durva és földurva posztót, durva paraszt ruhákat, madzagot, kötőféket vásároljanak. A összevásárolt mennyiségből már is Braziába érkezett 150 q. körülbelül 23.000 forint értékben. Ezek az áruk, dacára az autonóm tarifa vámtétele magas voltának, úgy az ár, mint a minőség tekintetében versenyezősek és a helyi gyártmányoknál többre becsültek.

A legnagyobb amerikai hus-szállítás Angliába. Szept. 19-én a New-Yorkból Liverpoolba menő „England” nevű gőzhajó szerket-zaz élő szarvasmarhát és 1700 negyed levágot szarvasmarhát szállított. A legnagyobb ilyenmű szállítvány, mely New-Yorkból valaha elindult.

Anglia — Dél-Afrika. Pár nappal ezelőtt a British-India gőzhajózási társaság „India” nevű gőzöse Londonba érkezett, hogy Angolország és Dél-Afrika között, — Perim, Massaua, Aden stb. érintésével — új vonalat nyisson meg. Az „India” gőzösn 87 utas érkezett meg.

Hid Angol és Franciaország között. Az angol „Iron and Steel Institute” ez évi gyűlését a mult héten Párisban tartotta meg; itt került szóba a Franciaország és Anglia közt építendő hidterv kérdése is. A hidat terv szerint a Gris Nez-fok közelében levő pontról, a hol a csatorna legkeskenyebb, építenék át Folkestone felé és egymástól ötszáz méternyire lennének az oszlopok felállítva. Az anyag acél lenne; az építés költségei 680 millió frankra vannak

előíranyozva s a kiépítéssel legfőljebb tíz év alatt elkészülnének. A hid kizárólag vasutak számára készülnék s e végből kettős sínekkel raknának le. A hidra ör-állomásokot és világítornyokat állítanának fel.

Külföldi bankok Chinában. A jövő év elején német főkepezések azziai bankot léptetnek életbe. E bank egyelőre Shanghaiában egy telepet szándékozik felállítani 5 millió tőkével. Ily bank alapítása nagy nehézségekkel jár; a főnehézség Németországra nézve a személykérés, továbbá az erők hiányában áll. Japánban is akarnak főkot állítani, a látsó-indiai kereskedelmi vidék számára, melynek székhelye Singapur lenne.

A gőzhajózás első félszázada.

(Cs. L.) Ötvenhárom éve, hogy Lardner angol fizikus Bristolba utazott, bebizonyítani a British Association előtt, hogy a gőzhajózás, mint a világrészek közti közlekedési eszköz, lehetetlenség. „Az a gondolat, hogy óceáni gőzhajózást akarunk létesíteni, egy kaptafán termett azzal a másikkal, hogy a holdba szándékozzunk utazni”. Két év sem telt belé s Lardner már is megérte, hogy gőzhajóval Amerikába utazni nagyon is lehet.

A mondott évben április 21-én történt, hogy a „Sirius” és „Great Western” nevű angol gőzösnök New-Yorkba érkeztek; egy new-yorki újság szavai szerint: „A széles Atlanti óceán végre áthidalatott! A tér és idő megsemmisült!” A „Sirius” apr. 4-én Cork ir városból, a „Great-Western” négy nappal később Bristolból, Angliából eredt utnak, és az előbbi 17 napi, az utóbbi két heti ut után érkezett meg. Nagy öröm és vigalom vala abban a városban, mely alig harminczkét év előtt olyan sokat kazagott Fulton „ostobaságán”, mint a hogy a jó newyorkiak a gőzhajó feltalálójának, Fultonnak 18 lócrejű „Clermont” nevű gőzhajtotta hajóját építése idején elneveztek.

Sem a „Sirius”, sem a „Great Western” nem maradt Amerikában; 18 nap alatt visszakerült Falmouthba; az első 14 nap 17 óra alatt, a második Bristolba. Alig két év mulva már rendes postagőzösnök szántogatták a világtengert Angolország és Észak-Amerika között.

Vajjon már előbb nem törtétek volna kísérletek a tengernek gőzhajóval való áthidalására? Tudomásunk van róla, hogy Savannah amerikai kikötőből 1819-ben gőzgéppel és vitorlakkal felszerelt „Savannah” nevű hajó, indult az ó-világ felé és 26 napi ut után, június 20-án Liverpoolba érkezett. Az ő kísérlete azért nem volt döntő, mert felváltva gőzzel és vitorlával utazott.

(Folyt. köv.)
Felelős szerkesztő: Mócs Zsigmond.
Társ-szerkesztő: Cs. Papp József.

Fiume Hôtel Deák

Ujjonnan berendezve alulírott által 1887. augusztus 1-én át-
vétetett.

Pompás fekvés. A vasuti ál-
lomás és a tengeri kikötőhely
közvetlen közelében, ujonnan dí-
szített berendezett **Concert-
táncz- és étkezőtermekkel**,
valamint kellemes árnyas kert-
tel.

Kényelmesen berendezett szo-
bák és lakosztályok olcsó árak
mellett, szigorú pontos szolgál-
lat, kitűnő italok, bécsi és ma-
gyar konyha, melyek a t. kö-
zönségnek rendelkezésre állanak.

Hosszabb tartózkodás mellett
teljes ellátás egység szerint
kapható.

A vasuti étkező termet ugyan-
csak alulírott bírja.

Mély tisztelettel

Heim Frigyes, szállodás.

Si parla italiano. — It magyarul is
beszélnek. — On parla français. — English
spoken

A t. cz. szabómester urak hülönös figyel-
mébe ajánljuk Grún és társa cég Budapestén
Vá zikórt 8 a marokkai ház mellett lévő a
lejobb hírnévnek örvendő **gyapjuszövet** és
szabókellékek gyári raktárát. Nevezett cég
gyári árakon árusít nagyban és kicsinyben
s különösen feladatává tette, nagy választéku
mintakártyák kiosztása által a t. cz. szabó-
mester uraknak lehetővé tenni, hogy vevőiket
jól **legolcsóbban** kiszolgálhatnának annélkül,
hogy tetemes költséggel járó nagy postótá-
kártyák lennének kénytelenek tartani.
A folyó őszi és téli időnyre szóló minta-
kártyák időbeni meg küldésért közvetlenül
fentevezett cég az idő rövidsége miatt
mídnél előbb megkeresendő.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirok-
ra, bank, zálogjegyekre, vi-
déli takarékpénztári rész-
vényekre, részletvekre, a-
rany- és ezüstpénzmenüek-
re bármily összegig ol-
csón ad

Löry J.

banküzlete

Budapest, IV., hatvani-
utca 17.

Lloyd szálloda és étterem Fiume legszebb terén

Olcsó és szép szobák

kitűnő bor sör és gulyás.

A szálloda és étkező terem bérlője:

Gedlizka Vilmos

Fiume (Adamich-tér)

Omnibus közlekedés minden vonathoz.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajó- zási részvénytársaság,

1889. Október havában az alant felsorolt első osztályú gőz-
hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume a nyugot-európai és a-
merikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy
előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

Gőzös		1889 Október
Glasgow	Venedig, Triest, Fiume	„Jókai“ 1-10
Rio de Janeiro, Santos	Venedig, Triest, Fiume	„Matkovits“ 1-10
Leith	Venedig, Triest, Fiume	„Szápáry“ 1-10
Hull, Newcastle o/T	Venedig, Triest, Fiume	„Como“ 5-15
Glasgow	Venedig, Triest, Fiume	„Tisza“ 10-20
Liverpool	Venedig, Triest, Fiume	„Malta“ (Canard Line) 10-20
London	„ „ „	„Winestead“ 15-25
Bordeaux	„ „ „	„Stefanie“ 20-30
Liverpool	„ „ „	„Tarifa“ (Cunard Line) 20-30
Fiume	Rouen, Leith	„B. Kemény“ 25 IX - 5 X
„	Barcelona, Cadix, Oporto	„Stefanie“ 1-10
„	Hull, Newcastle o/T	„Quito“ 1-10
„	Liverpool	„Palmira“ (Cunard Line) 5-15
„	New-York	„Bolivia“ (Anchor Line) 5-15
„	London	„Zaire“ 10-20
„	Glasgow	„Tibor“ 15-25
„	Bordeaux	„Adria“ 15-25
„	New-York	„California“ (Anchor Line) 15-25
„	Hull, Newcastle o/T	„Bassano“ 15-25
„	Barcelona, Rouen	„Jókai“ 20-30
„	Leith	„Szápáry“ 20-30
„	Liverpool	„Marathon“ (Cunard Line) 20-30
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Zichy“ 20-30
„	London	„Bona“ 25 X - 5 XI
„	New-York	„Hispania“ (Anchor Line) 25 X - 5 XI

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztőgári
intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a
fente említett gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget
nem vállal.

FIUME, 1889. szeptember hóban.

Kiadótulajdonos: MOCS M.

STERNBERG ARMIN

legnagyobb hangszerkészítési ipartelepe
Budapest, VII. Kerepesi út 36 sz.

Mindenemű saját készítményű zenekari és műkedve-
lői hangszerek gazdagraktára. Legjobb minőségű cim-
balmok. Hangszerek alkátrészei és kellei, valamint
legjobb belföldi és olasz hangver-
sénylurok nagy választékban. Szilárd
szerkezetű harmonikumok. A legújabb
mechanikai szalonhangszerek: Ari-
ston, Herophon, Orpheus (zongora
szerkezetű) Symphonyon (acélfém-
szerkezetű), és ezek hangjegyeinek ó-
riási tárháza. Legújabb Phoenix, acélfé-
langu, érezkőtákkal, teljes hosszú-
ságu zenedarabokkal.

Mindenemű hangszerek javí-
tása pontosan teljesítették és ócska
hangszerek becséreltetnek.
Nagy képes hangszer-árjegyzék
kiváratra, ingyen és bérmentve.
Harmonikáról külön árjegyzék
jelent meg.

Bihari hegedűje. Még 1698-ban
készült a nagy Stradivari cremonai
mester műhelyében egy remek hegedű
a honnan sok kézen keresztül jutva,
I. Napoleon egyik ezredesének, Du-
bois Rolandnak birtokába került.
Az ezredes Napoleon bukása után
Svájczba vándorolt ki és onnan a
család egyik tagja Magyarországra

jött, magával hozva ereklje gyantát a hegedűt is. Az illető elszegényedett s özvegye
a hegedűt Biharinak, a híres magyar cigányprimásnak adta el. Azóta ismét sok kézen
fordult meg a száraz fa; híres m. sterek és a legelő cigányprimások játszottak rajta.
Végre a múlt hetekben Sternberg Armin budapesti hangszergyárosnak adták el, a kitől-
csak a múlt napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész, moszkvai zenetár-
6000 forintért. A sok gazrát cserélt hegedűnek a mint mondani szokás, „aratati teljesen
rendben vannak” s egész eszmét képeznek. Maguk ezek az elárgult akták is nagy érde-
kűek.

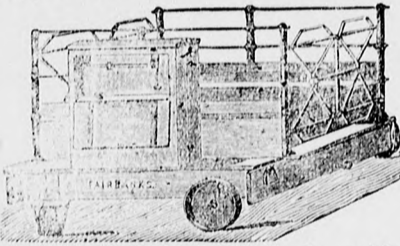
FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek ismert mér-
leg-szerkezetek.

A szabadalmazott
Fairbanks mérlegek
százados rendszertek,
rendkívül érzékenyek
és tolosulylyal van-
nak ellátva.

Tartósság, pon-
tosság és könnyű ke-
zelésüknél fovaaz ösz-
szes világkiállításokon
első díjat nyert legki-
tűnőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérle-
gek árainál nem magasabbak — a hitelsítés, csomagolás és vasut-
ra való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szerke- és szákmérle-
geink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek. Gyár-
tásunk állami felügyelet alatt áll.

Cím: Osztr-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára. Jhen
Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrassy-ut 12.
Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda; Gyár: Ujpest —
K. Megyer.

Üzlet megnyitás.

A FIUMEI ELSŐ FÉRFIRUHARAKTÁR
az Adamich-téren. Kollerféle ház, első emelet (a
„Európa“ kávéház mellette) megnyitott.

Alulírott tisztelettel értesíti a mélyentisztelt közö- séget, hogy
raktáramban a legjobb minőségű **angol gyapjú- zövetek**,
kamugarn, monteniag, coachman, hód, caeviot —
kaphatók, a legújabb divat szerint téli kabátok, őszi felöltők és **tel-
jes férfi-öltözetek** rendelkezhetők. Üzletemben készítették továbbá
a cs. és m. kir. honvéd hadsereg bármely fegyverneme, valamint egy-
letek, társulatok, rendőr- tisztviselők, ajtónállók részére teljes **dísz-
egyenruhákat**.

Bármilyféle ruha-felszerelések kaphatók dűsan berendezett üz-
letemben. Valamint szalon-, diszpolgári- és sétaöltözetek.

Tisztelettel
STÁRK K. gondnok,
férfiruha-készítő.

BATTARA P. kő- és könyvnyomdája.